

Машина для вбивства

Олександр Левченко

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Машина для вбивства

Повість

У раз починають соватися стільці, по підлозі човгають десятки підшов, і гул збуджених чоловічих голосів ущерть заповнює невелике приміщення. Найметкіші з-поміж присутніх кидаються до кремезного чорнявого чоловіка середнього зросту, на вустах якого грає приязна усмішка. Він потискає всі простягнуті йому руки так, наче для нього це неабияка честь. Крізь частокіл голів я ловлю його короткий погляд і лаконічно киваю у відповідь: усе гаразд, зараз виходжу. Тої ж миті відчуваю на собі чіпкий погляд Сергія й усміхаюся до нього, однак цей вияв дружніх почуттів він залишає поза увагою. Але ображатися на нього було б гріхом: у такі хвилини він не має права відволікатися на щось стороннє.

Напевно, багато хто в цьому залі має себе за неординарну особистість. Хоча б у тому сенсі, що не лише вирішує особисті чи сімейні справи, а й прагне розв'язувати проблеми, які хвилюють суспільство. Однак основні претензії цих людей на хоча б якесь місце в історії пов'язані сьогодні лише з одним чоловіком, і вони запевняють його у своїй підтримці: хто — фінансовій, хто — організаційній, хто — просто дружній. А він — світла голова, незламний борець із несправедливістю, остання надія нації — повинен прийти, щоби змінити життя на краще, підняти економіку, науку, культуру, здобути країні місце у товаристві наймогутніших. А щоб усе це стало реальністю, необхідно спочатку виграти тут, у регіоні, на узбіччі широкого політичного шляху.

І він зробить це, він просто зобов'язаний це зробити! А що ж залишається мені? Моє завдання — доставити його в будь-яке місце в будь-який час дня чи ночі з максимальною швидкістю і за максимальної безпеки. Це просто необхідно для нього, і я радий, що, всупереч усьому, виконую свої обов'язки майже бездоганно. Хоча головна моя місія полягає тепер у зовсім іншому.

Я повинен його вбити...

Мій потужний сірий BMW задоволено хурчить, підминаючи під себе нескінченну смугу шляхового полотна. Насолоджуйся, друже, поки є змога, бо ж незабаром доведеться звернути з траси на путівець місцевого значення, і тоді ти зрозумієш, де зимують раки, а також твої менш щасливі одноплемінники. А разом з ними — й мої.

— Пане Богдане, навіщо вам здалося це задрипане сільце? — запитує шефа, який зосереджено вдивляється у далечінь.

Він довго мовчить, не зводячи погляду з голубого «Мерседеса», що поволі виростає перед нашими очима.

— Ти знаєш, просто хочеться зробити людям щось приємне, — він усміхається. — Можливо, це буде моєю єдиною доброю справою для них. Особливо якщо мене оберуть.

Маневруючи серед розкішних калюж, а також куп щебеню, які бозна-скільки поволі розповзаються в очікуванні чергового світлого майбутнього, я розмірковую над тим, що пан Богдан, напевно, правий — у тому, що це стане доброю справою.

Відверто кажучи, раніше я був переконаний, що в селі мало хто прийде на таку зустріч. У місті, наприклад, простий люд усі передвиборні заходи має глибоко в носі й, за винятком невеличкої політично заангажованої частини, відверто їх ігнорує. На подібні вистави там ходять (чи то пак їздять) здебільшого ті, кому на цьому залежить. І тому я був дуже здивований, коли, вперше побувавши на зустрічі шефа зі селянами, побачив ущерть заповнене приміщення невеличкого клубу. Хоча — чого ж тут дивуватися: позбавлені будь-яких розваг, окрім телевізійних, ці люди прагнуть на власні очі побачити знаменитість, про яку пишуть у газетах, розповідають по радіо й телебаченню. Такий собі безплатний цирк...

В'їжджаємо на майдан перед клубом, і я з подивом зауважую, що ми не єдині гості в цьому призабутому цивілізацією місці. Кілька іномарок та мікроавтобус явно не тутешньої прописки

сповнюють душу далеко не радісними почуттями. Одна з автомашин видається мені трохи знайомою.

— Преса, — підказує Богдан, перехопивши мій погляд, — «особистий друг», як він сам себе величає.

Я з важким серцем вибираюся з автомобіля. Троє наших охоронців на чолі зі Сергієм теж занепокоєні: якби ж то знаття, взяли б іще підкріплення. І тільки Богдан безтурботно прямує до репортера, відомого своїм неприязним ставленням до нашого шефа. І про що можна розмовляти з такою людиною?

До клубу помаленьку сходяться учасники зустрічі, переважно літні люди. Очевидно, молодших такі заходи цікавлять значно менше. Селяни спочатку підозріливо оглядають наш невеличкий автопарк, але зрештою доходять висновку, що так і має бути. Хто б і мене переконав у цьому?

Нарешті всіх, хто ще залишився надворі, запрошують до просторого й тому напівпорожнього кінозалу із завбачливо знятим екраном. На сцену, де разом з Богданом та Сергієм розсілася місцева еліта, мене, звичайно, не запрошують, але як достатньо наближеній особі надають місце у першому ряду. Тут же примощуються обидва охоронці — по різні боки від центрального проходу, а також репортер із диктофоном у руках. Краєчком вуха я чую за спиною жіночі голоси: «Ти дивися, він зовсім як у телевізорі», — проте моя увага прикута до групи явно не сільських молодиків під протилежною стіною. Навіть від самого лише погляду на їхні фізіономії серце починає битися швидше...

І ось починається зустріч. Спочатку один із місцевих керівників виголошує вступне слово, в якому непереконливо показує «яскравий життєвий шлях нашого шановного пана Богдана». Потім сам високий гість підходить до невеличкої трибуни і починає розповідати про свою передвиборну програму. Це загрожує перетворитися на довгий нудотний монолог, але Богдан знає, що

робити. Він від'єднує мікрофон від тримача і виходить на сцену, ближче до слухачів. Я збираюся трохи подрімати, оскільки чую такі промови ледве не щодня, однак поволі втягуюсь у гру, що запропонував Богдан, і сам починаю шукати відповіді на його запитання. Однак невдовзі він переходить до загальніших проблем, наслідком яких і є всі наші негаразди. Потім короткий аналіз — і ось вони, довгождані рішення, що врятовують суспільство! Невже це так просто? Звичайно, адже все геніальне — просте! І коли до влади прийдуть нові люди, молоді, рішучі, не обтяжені теперішніми стереотипами, ситуація швидко зміниться на краще!

Чорт забирай! Я збуджено потираю руки й оглядаю зал. Схоже, більшість присутніх розділяє мої почуття, хоча й скептичних обличчя теж вистачає. Ні, Богдан таки справді молодець! Я йому вірю! От тільки чому ж тоді, чому?..

Від цієї думки я враз похмурнішаю. А погляд біжить далі, аж поки не наштовхується на шеренгу ремигаючих молодиків з цілковито байдужими обличчями. Зрозуміло, вони тут не для того, аби вислуховувати політичні промови Богдана, але невже він їх анітрохи не пройняв? І взагалі, якого біса ці хлопці тут роблять?

Перша дія вистави закінчується. Богдан вдячно приймає оплески і готується відповідати на запитання. На столі у головуючого є вже кілька записок, але, звісна річ, білі клаптики паперу ще тільки починають мандрувати залом. Несподівано з другого ряду підводиться молода жінка і по-школярськи піднімає руку. У залі западає тиша. Головуючий дивиться на жінку неприязно, але врешті приречено киває. Молодиця починає невиразно: «Пан Богдан...», однак вигуки ззаду: «Голосніше, голосніше!» змушують її додати звуку:

— Шановний пан Богдан гарно тут говорив про все... і як треба ставитися до людей, щоб по-людськи та з повагою... А я ось недавно... ви ж знаєте, як мені живеться... коли пан Богдан був ще

заступником в обласного голови, хотіла потрапити до нього на прийом. Цілий місяць ходила, чекала, а він потім кудись поїхав! Отакий у нього прийом!

Що ж, нам теж відомі такі прийоми, до якого вдалася молодиця! Немало часу Богданова команда приділила тому, як боротися з такими звинуваченнями, коли в хід іде суміш правди, напівправди та відвертої брехні, від якої дуже важко відмитися. Богдан уже збирається відповідати, але раптом озивається його захисниця — літня жінка у світлому жакеті:

— Та кого ви слухаєте — оцю шльондру?! Моя дочка теж була на прийомі у пана Богдана! І він їй допоміг!

— Знаємо ми твою дочку! — втручається чоловічий голос. — Вона кому хоч у задницю без мила пролізе!

Спалахує сварка, яку головуючий намагається пригасити якнайшвидше. Хлопці з іномарок помітно жвавішають, у залі лунає перше несміливе «Ганьба!». Однак невдовзі все стихає.

Богдан бере зі столу кілька записок і, повернувшись до залу, розгортає першу з них. Уважно її читає, потім опускає — і знову підносить до очей.

— Читай, читай! — чується насмішкуватий парубочий голос.

— Тут питають, куди я подів гроші для дітей-інвалідів, які зібрали активісти з Червоного Хреста, — каже у мікрофон Богдан.

У залі знову здійсмається гамір. Молодики, не виймаючи з рота жушок, уже впевненіше гукають «Ганьба!» Президію заповнює розгубленість. Богдан деякий час стоїть, мовчки хитаючи головою, потім бере наступний клаптик паперу. Поки тримає записку перед собою, галас поволі вщухає.

— Шановні виборці, це якась провокація, — криво посміхаючись, каже Богдан, — автор ось цієї записки звинувачує мене у згівалтуванні...

В одну мить зал перетворюється на базар. Хтось обурюється діями авторів провокаційних записок, хтось — Богданом, який начебто приховує від людей свої гріхи, одні переконують сусідів, що все це — брехня, інші заперечують, мовляв диму без вогню не буває. Молодики вже перестали ремігати і тепер дружно скандують: «Ганьба, ганьба!» Охоронці розгублено переводять погляди з Богдана на Сергія та один на одного.

Зненацька перед очима промайнуло щось невиразне. Кинутий вправною рукою невеличкий предмет глухо вдаряється об завісу і, впавши на підлогу, котиться до краю сцени. Коли він зупиняється, чоловіки інстинктивно відсажуються, а через мить наполохані жінки здійсмають пронизливий вереск. За два кроки від Богдана лежить ручна граната. Розумом я цілком усвідомлюю, що вона ніяк не може вибухнути, — це ж абсолютний ідіотизм, однак якась непереборна сила втирає моє тіло глибоко у крісло і пригинає голову мало не до колін.

На сцені падає стілець. Проте це свідчить не про чийось непритомність, а про дещо запізнілу реакцію Сергія. Він збирається кинутися до Богдана, який увесь цей час залишається нерухомим, однак той різким жестом зупиняє охоронця. Лемент швидко вщухає, чоловіки ніяково випростовуються, а Богдан піднімає гранату і кілька секунд уважно її розглядає. Потім підходить до краю сцени й говорить, звертаючись до молодиків із кам'яними обличчями:

— Що, хлопці, це здається вам дотепним жартом? Лякнемо стариганя Богдана, може, поповзає трохи по сцені, розважить публіку? А старигань Богдан, між іншим, бачив гранати не лише на заняттях з бойової підготовки. Косово, Приштина, Мітровіца — вам що-небудь кажуть ці слова? Навряд, ви ж тоді були ще зовсім пацанами. А там гранати були не бутафорські, повірте мені, вони часом вибухали. І там ніхто не питав, куди я подів гуманітарну допомогу, передану для боснійських дітей. Бо знали, що заради цієї

допомоги я ризикував своїм життям. Отак-то, хлопці...

На цьому зустріч, по суті, завершується.

Назад повертаємось у стані якогось загального пригнічення. Охорона мовчить, як і завжди, але сьогодні від заднього сидіння віє просто потойбічним холодом. Богдан, у супереч своїм правилам, не відриває погляду від дороги, а я навіть не наважуюся щось сказати.

Сонце поволі хилиться до обрію. Треба поспішати, щоби встигнути додому ще завидна, думаю я — і берусь рішуче обганяти черговий автомобіль. Та поганець за кермом «Форда-скорпіо» несподівано виявляє небажання бути обійденим. Так ми і мчимо автострадою пліч-о-пліч, аж поки з-за повороту не вигулькує незграбний КАМАЗ.

Нічого страшного. Я б'ю по гальмах і кидаю машину праворуч. Але це ще не все: відчутний поштовх іззаду мало не розвертає мого BMW уперек дороги. Проте роки, віддані автоспорту, не минають безслідно, і найбільший ворог водія у таких ситуаціях — паніка — даремно облизується на мене. Скільки вже разів я думав про те, що, якби тоді, критичної миті, не тріснула камера в передньому колесі, катастрофи, що сталася кілька місяців тому, можна було б уникнути.

Так само, як і зараз. Вантажівка з ревінням проноситься мимо нас на безпечній віддалі, я вирівнюю машину і, не зупиняючись (охорона ж бо це забороняє), мчу за «Фордом» далі. Богдан коротко зиркає на мене, але я не встигаю відповісти поглядом, бо він знову втуплюється у вікно.

Увесь вечір цей епізод не йде мені з гадки. І, вкладаючись спати, я ще раз ретельно обмірковую свої дії, намагаючись відповісти на деякі запитання. Передчуття не обманюють мене.

Він знову приходить у мій сон, цей невблаганний Голос, що змушує почуватися маленьким і винним хлопчиком під суворим поглядом дорослого.

— Чому ти не використав такої чудової нагоди? — грізно запитує Голос.

— Я не міг, це було дуже небезпечно, — відказую, щосили намагаючись зіщулитися, зібгатися, зменшитися до мікроскопічних розмірів.

— Говори вголос, говори вголос, — вимагає мій мучитель.

— Небезпечно... для мене... — ворую шу неслухняними губами.

— Ти повинен, повинен його вбити, — недружелюбно нагадує Голос.

— Його... не себе... — знаходжу в собі сміливість виправдатися.

— Ти повинен, повинен, повинен, — монотонно бубонить Голос, і я вже згоден на все, аби тільки він облишив мене.

Я сиджу на твердій лавці, обшитій червоним пластиком, і чекаю на виклик, спершись спиною на колючу стіну. Тільки Бог знає, з якими труднощами мені вдалося розшукати цього лікаря і записатися до нього на прийом. Чудово розумію, що він нічим не зарадить, але хіба ж можна сидіти, склавши руки, коли все поволі котиться до непоправного? Треба щось робити...

Усе почалося після катастрофи. Якось уже так сталося, що найбільше в ній постраждала моя голова. Пам'ятаю, спочатку були жахливі болі, запаморочення, однак після двох вдалих, за словами лікарів, операцій я став почуватися, здавалося, ще краще, ніж до аварії. І лише згодом, через кілька тижнів, несподівано відчув немовби присутність у власній голові чужої, сторонньої думки. Спершу вона була якоюсь туманною, невиразною, ледь уловимою, і я навіть не надто хвилювався. Усе з'ясувалося тоді, коли однієї ночі до мене вперше завітав Голос: я зрозумів, що повинен убити Богдана.

За що, навіщо? Цього я не знав. Начебто явне безглуздя: як можна бажати смерті людини, котру поважаєш, навіть по-дружньому любиш? Єдине пояснення — це психічний розлад.

Правда, я довго опирався таким думкам, аж поки випадково (а може, й не зовсім) не прочитав статті про шизофренію. Боже ж ти мій — роздвоєння особистості! Виходить, я — псих?!!

Скільки всього передумав, перш ніж зважитися прийти до психіатра! Уява малювала жахливі картини довічного ув'язнення в божевільні, лікування психотропними препаратами, життя у товаристві Наполеонів та Юліїв Цезарів! Але що було робити? Якщо вб'ю Богдана — як жити після того? І я таки наважився.

Психіатр виявився добродушним літнім чоловіком з манерами всезнаючого поблажливого дядечка. Я йшов до нього зі щирим наміром розповісти про все, однак, переступивши поріг кабінету, несподівано для себе виявив, що не можу сказати нічого конкретного! Просто не можу, і край! Здогад виник уже потім: адже це могло б зашкодити моєму завданню — вбити Богдана! А тоді я кільканадцять хвилин плутано пояснював лікареві, що мене турбує, відповідав на його запитання, суперечачи сам собі, аж поки він не перевів розмову на інше. У підсумку я виклав йому свою біографію, особливо зупинившись на катастрофі, якою й обґрунтував діагноз. Психіатр слухав уважно, навіть щось занотовував, а коли я закінчив, узявся заспокоювати мене, що ніякою шизофренією тут і не пахне. Усе скидається на якийсь комплекс, однак відразу з'ясувати це важко, тим більше, що я багато чого приховую. Отже, він чекатиме мене через тиждень, але за умови, що я буду відвертішим.

Удруге я, звичайно, не прийшов, натомість звернувся до екстрасенса. Про його надприродні здібності писала навіть преса, а що ж до чуток, то вони зображали цього чоловіка ледве не ангелом-чудотворцем. І коли він оглянув мене, демонструючи справді незвичайні властивості, й загадково пробурмотів: «Та-ак, схоже, тут попрацювала чорна магія», я, попри весь свій скептицизм щодо подібного, відразу йому повірив. Він пообіцяв повністю зняти з мене закляття упродовж двох місяців, якщо тільки я беззаперечно

дотримуватимуся його інструкцій. Серед них виявилися такі безглузді й навіть дикі, що будь-яка нормальна людина навряд чи погодилася б їх виконувати, але хіба ж я був нормальним? Час минав, мені вже навіть почало здаватися, що у моєму стані є перші невеличкі зміни, коли за тиждень до кінця визначеного терміну екстрасенс несподівано зник. Як мені пояснили, терміново виїхав до Тибету вдосконалюватися. Років на два.

Після такого удару єдине, що залишалося, — підкоритися неминучому. Але, схоже, людина має більший запас міцності, ніж це здається на перший погляд.

Нарешті двері кабінету відчиняються, звідти виходить молода жінка, поправляючи на грудях кофтину, а вслід визирає медсестра й запрошує мене. Господар невеличкого приміщення, підтягнутий чоловік років сорока, приязно вітається і показує рукою на стілець. Одного лише погляду на його тонкий ніс, трохи випнуту вперед нижню щелепу й густе каштанове волосся з ледь посрібленими скронями досить, щоб остаточно переконатися: ми бачимось не вперше. І хоча це й не має великого значення, я полегшено зітхаю.

— Отже, — каже лікар, скошуючи погляд на стіл, — що вас турбує?

— Ви знаєте, приблизно півроку тому я потрапив у автокатастрофу. Через місяць мене виписали з лікарні, й усе було цілком нормально. Але віднедавна я став дуже погано засинати. У голову лізуть різні думки, і від них ніяк не можна відкараскатися. Раніше зі мною такого не бувало, — я безпорадно розводжу руками.

— Так, так, продовжуйте, — заохочує мене лікар.

Після того першого візиту до психіатра я дещо зрозумів, і тепер можу майже вільно розмовляти на задану тему. Розповідаю співрозмовникові про якісь дивні бажання, про начебто роздвоєння власної особи, про таємничий Голос, тобто загалом правдиво описую те, що зі мною відбувається, хоча конкретно йдеться про

інше.

—...І той Голос, наприклад, каже, — розповідаю, — «ти пам'ятаєш, що повинен зайти до нього з пляшкою найкращого коньяку?». Але ж, з іншого боку, я просто ненавиджу цього покидька, і навіть бачити його — нестерпно для мене!

Лікар слухає мою розповідь, і його обличчя похмурніє. Він кілька разів гмикає — і врешті делікатно зупиняє мене.

— Зрозуміло, зрозуміло... Однак, бачите, в чому тут річ... Ви звернулися не зовсім за адресою. Бо я лише невропатолог, а вам більше потрібен...

Господар кабінету замовкає, очевидно, розмірковуючи, чи не образливо для мене прозвучить порада відвідати психіатра, і це дає мені змогу повернути розмову в потрібне русло.

— Один мій знайомий казав про вас як про чудового фахівця. Він сам добре вас знає, і тому я вирішив...

— Це той ваш знайомий порадив вам звернутися до мене? — перебиває мене лікар.

— Та ні, що ви! — жваво заперечую я. — Я ніколи не розмовляв із паном Богданом про таке!

— Стривайте, стривайте! — несподівано витріщився на мене лікар. — Чи ж не про нашого дорогого політика ви говорите? Ага, так, ви — його водій!

Він підхоплюється на ноги, але за мить, наче поглянувши на себе збоку, опускається назад.

— Я пригадую, він розповідав мені про вас, про катастрофу... Ну що ж, я постараюся вам допомогти.

Він вихоплює з одного зі стосиків на столі папірець і щось довго пише на ньому. Потім уважно перечитує текст — і нарешті вручає мені.

— Ось тут, угорі, адреса й прізвище лікаря, до якого вам потрібно звернутися насамперед. Він чудовий фахівець і прекрасна

людина. Передасте йому цю записку, нехай обстежить вас і напише висновки. З ними знову завітаєте до мене, тільки попередньо зателефонуйте. Ось тут мій номер.

Мені залишається тільки подякувати давньому Богдановому приятелю й попрощатись. Однак перш ніж вийти з кабінету я обертаюся до лікаря і кажу йому з благальними нотками у голосі:

— Я тільки дуже прошу вас: не розповідайте панові Богдану про мій візит. Про таке не варто знати начальству. Буду вам дуже вдячний...

...

Далі — у повній книжці «Машина для вбивства».
nashaknyga.com.ua